

Behoud van universitair geschoolde startende docenten in het voortgezet onderwijs

De uitstroom uit het voortgezet onderwijs van startende universitair geschoolde docenten¹ is bijna 1,5 keer hoger dan van startende hbo-geschoolde docenten. In 2024 onderzocht Voion hoe dit komt. Wat zijn de verwachtingen van studenten aan universitaire lerarenopleidingen? In hoeverre sluiten deze verwachtingen aan bij de praktijk? Waar lopen starters tegenaan? Wat deed sommigen besluiten om al vrij snel weer te stoppen als docent? En wat kan de sector doen om deze docenten te behouden?

Universitair en hbo-geschoolde docenten vergeleken:

- Startende universitair geschoolde docenten: **12 procent stopt** binnen een jaar;
- Startende hbo-geschoolde docenten: **9 procent stopt** binnen een jaar
- Universitair geschoolde starters die denken aan stoppen **ondernemen daartoe vaker actie** (bijvoorbeeld vacatures zoeken);
- Universitair geschoolde starters die denken aan stoppen **ambitiëren vaker een baan buiten het onderwijs**.

Redenen die universitair geschoolde starters aangeven voor uitstroom:

- Ze **voelen zich minder bekwaam** dan hun hbo-geschoolde collega's (vooral op het gebied van klassenmanagement);
- **Onvoldoende begeleiding** op school;
- **Hoge werkdruk**, onvoldoende tijd voor goede lessen;
- **Onvrede over inschaling** of een weinig transparant inschalingsbeleid;
- **Onvoldoende uitdaging en perspectief**;
- **Meer loopbaanmogelijkheden buiten het onderwijs**.

1. Het gaat hier om docenten die een eerstegraads lerarenopleiding (Master) aan de universiteit hebben behaald en die maximaal 5 jaar in het onderwijs werken.

Studenten aan universitaire lerarenopleiding

"Als ik voldoende tijd krijg om nieuwe dingen te ontwikkelen en uit te proberen, dan kan ik me voorstellen dat ik tot in lengte van jaren zou willen lesgeven."

"Het is echt topsport, het toppunt van multitasking, het is veel veelzijdiger dan ik had verwacht."

"De lesstof speelt een veel kleinere rol dan gedacht, in de band met leerlingen gaat veel tijd zitten."

Universitair geschoolde startende docenten

"Wat helpt om mij te behouden? Kleinere klassen, dan hoef je niet de hele tijd brandjes te blussen."

"Je wordt als startende docent nu in het diepe gegooid. Ik weet niet hoe ik op een eenvoudige manier mijn werkdruk kan verminderen."

Universitair geschoolde docenten die het onderwijs verlaten hebben

"Hoe ontwikkel je je verder als persoon? Dat kan in het onderwijs gewoon zeer beperkt. Je moet mij geen teamleider of corrector maken. Dus dan houdt het toch een beetje op."

"Die academische docenten willen ook een keer wat nieuws. Zoals we het onderwijs nu georganiseerd hebben jaag je die mensen het onderwijs uit."

"Als universitair geschoolde ben je zo'n vier tot zes jaar vooral met inhoud bezig geweest. Maar dan moet je opeens in een jaar schakelen naar een heel sociaal beroep."

"Academici zijn mondiger over zaken op school die volgens hen beter kunnen. Ze gaan eerder het gevecht aan en merken dan dat ze er niet doorheen komen."

Aanbevelingen voor scholen en lerarenopleidingen

- **Werkdrukvermindering:** zorg voor effectieve lesreductie voor starters, zodat zij voldoende tijd hebben voor hun ontwikkeling;
- **Passende inschaling en salarisgroei:** zorg voor een eerlijke en transparante inschaling voor starters, met voldoende mogelijkheden voor salarisgroei en een eerlijk salarisbeleid;
- **Begeleiding op maat:** bied voldoende, op de persoon afgestemde begeleiding aan starters om hun werk in goede banen te leiden;
- **Afwisseling en ruimte voor ontwikkeling:** creëer mogelijkheden met andere taken, of met de optie van (tijdelijk) lesgeven op een andere vestiging of op de hogeschool of universiteit;
- **Aandacht voor klassenmanagement:** bied tijdens de lerarenopleiding meer praktische handvatten voor klassenmanagement zodat starters beter voorbereid zijn op de praktijk.

Scholen

Lerarenopleiding

Verantwoording:

De resultaten zijn gebaseerd op literatuuronderzoek, een vragenlijst onder 193 startende docenten in het vo, interviews met 8 studenten aan universitaire lerarenopleidingen (ULO) en interviews met 8 ULO-alumni die slechts enkele jaren voor de klas stonden in het vo. Bekijk het volledige [onderzoeksrapport](#).

VOION

Het voortgezet onderwijs: een aantrekkelijke werkomgeving waar iedereen duurzaam, enthousiast en veilig kan werken! Dat is waar Voion, in samenwerking met scholen, de VO-raad en vakbonden, aan wil bijdragen. We initiëren onderzoek en delen kennis over de onderwijsarbeidsmarkt en veilig en vitaal werken. We inspireren met praktijkverhalen en ontwikkelen instrumenten en handreikingen die toepasbaar zijn voor de hele sector. Samen werken we aan het beste onderwijs.

